

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE Y.M.M A.Ş
Cumhuriyet Mah. FSM Bulvarı Yağmur(150) Sok. Rızvanoğlu-Çamlık Sitesi. No:12/A
Blok Kat: 7 D: 13 Nilüfer/Bursa
Tel: 0 541 3966882 -0 224 2401329(pbx.) 0224 2401329
www.uludagbagimsizdenetimymm.com.tr

Sirküler No : 2024/90

04.12.2024, Bursa

Konu : Özel Nitelikteki İnşaatlarda Kısmi İlişiksizlik Belgesi Düzenlenmesine Dair SGK Yazısı
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğünün 02.12.2024 tarihli Genel Yazısı ile (<https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/204364>), özel nitelikteki inşaat işlerinde kısmi ilişiksizlik belgesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

SGK tarafından yayımlanan 2011/13 sayılı Genelge'nin 2024/7 sayılı Genelge ile değişik 9.19.4 numaralı bölümünde, inşaat birden fazla bloktan ya da bölümden oluşuyorsa, işveren talep ederse, inşaatın tamamlanmış olan bölümleri için ayrı bir asgari işçilik araştırması yapılabilir. Bu araştırma sonucunda, tamamlanan kısımlar için kısmi ilişiksizlik belgesi düzenlenir. İnşaatın geri kalan bölümleri tamamlandığında, toplam inşaat alanı (yapı ruhsatında belirtilen toplam metrekare) üzerinden yeniden bir asgari işçilik araştırması yapılmaz. Dolayısıyla, daha önce bitirilen ve kısmi ilişiksizlik belgesi verilen bölümlerin yüz ölçümleri ile bu kısımlar için Kuruma bildirilmesi gereken prime esas kazanç tutarları, son değerlendirmede dikkate alınmaz. 02.12.2024 tarihli Genel Yazı ile işverenlerin kısmi ilişiksizlik belgesi taleplerinin değerlendirilmesinde ünitelerde yaşanan bazı tereddütleri gidermek için aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir:

- a-Özel nitelikteki inşaat işlerinde kısmi ilişiksizlik belgesi düzenlenmesi, işverenin talebine bağlı bir işlem olduğundan işverence bitirildiği belirtilen kısımlar için yapılacak asgari işçilik araştırma işleminde işin bitim tarihi olarak işverenin kısmi ilişiksizlik başvuru tarihi dikkate alınacaktır.**
- b-İşverenin kısmi ilişiksizlik belgesi başvuru tarihi itibarıyla özel nitelikteki inşaatın bittiği anlaşılır ise; kısmi ilişiksizlik için araştırma yapılmayıp inşaatın tamamı için asgari işçilik araştırma işlemi yapılacaktır.**
- c-Özel nitelikteki inşaat işlerinde işveren tarafından talep edilen kısmi ilişiksizlik işlemleri ile ilgili olarak, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan "Ek:11-İnşaatın İkmal Edilen Kısmının Bina Maliyetine Oranlarını Gösterir Cetvel" de ya da ilgili belediye tarafından onaylanan yapı denetim tutanağında inşaatın ilişiksizlik belgesi talebinde bulunulan kısmının bitmiş olduğunun tespit edilmesi gerekmektedir.**
- d-Özel nitelikteki inşaat işi yapı denetimine tabi ise, 05.02.2008 tarihli ve 26778 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği hükümleri kapsamında inşaatın kısmen fen ve sanat kurallarına, ruhsata ve eklerine, ilgili standartlara, teknik şartnamelere ve diğer mevzuata uygun olarak tamamlandığını göstermek üzere yapı denetim kuruluşu tarafından düzenlenen ve ilgili idare (belediyeler, valilikler ve yapı ruhsatı ve kullanma izin belgesi verme yetkisine sahip diğer idareler) tarafından onaylanmış seviye tespit tutanağında belirtilen yapının gerçekleşme oranı toplamından, "ruhsat alınması aşamasında ödenecek olan proje inceleme bedeli" olan %10' luk kısım düşülerek bulunan oran dikkate alınacaktır.**
- e-Yapı denetimine tabi olmayan ve ilgili idare tarafından da inşaatın ikmal edilen kısmının belirtilmemesi durumunda, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan "Ek:11-İnşaatın İkmal Edilen Kısmının Bina Maliyetine Oranlarını Gösterir Cetvel" de belirlenen kriterlere göre kısmi ilişiksizlik belgesi talep edilen kısmın inşaatın tamamına olan oranının tespiti Kurumun sosyal güvenlik denetmeni tarafından düzenlenecek seviye tespit tutanağı ile belirlenecektir.**

f-2011/13 sayılı Genelge'nin 9.12 numaralı bölümünde de belirtildiği üzere; yapı sahiplerince Kuruma borçlarının bulunmadığına dair bir belgenin verilmesinin istenilmesi halinde, yalnızca bu bina inşaatı iş yerinden dolayı Kurumumuza borçlarının bulunmaması kaydıyla ilişiksizlik belgesi verileceği belirtildiğinden kısmi ilişiksizlik belgesinin düzenlendiği tarih itibarıyla işverenin söz konusu iş yerinden borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Örnek 1: EDF İnşaat Ltd. Şti.ye ait özel bina inşaatı işine 01.06.2018 tarihinde başlanılmıştır. İnşaat toplam 3200 m², yapı sınıf ve grubu ise III-B'dir. İşveren, 10.09.2024 tarihli dilekçe ile inşaatın 1000 m² si için kısmi ilişiksizlik belgesi başvurusunda bulunmuştur. İlgili belediyeden alınan yazı eki ve belediyece onaylı 31.12.2021 tarihli yapı denetim tutanağında 31.12.2021 tarihi itibarıyla inşaatın gerçekleşme oranının %60 olduğu belirtilmiştir. Bu durumda;

- Seviye tespit tutanağında belirtilen yapının gerçekleşme oranı toplamından (%60), "ruhsat alınması aşamasında ödenecek olan proje inceleme bedeli olan %10 luk kısım düşülerek bulunan oran (60-10) %50 olduğundan en fazla (3200 m² X 50/100) 1600 m² için kısmi ilişiksizlik belgesi düzenlenebilecektir. Dolayısıyla işverenin talebi olan 1000 m²'lik kısım için araştırma işlemi yapılabilecektir.

- İşverenin kısmi ilişiksizlik belgesi başvuru tarihi olan 10.09.2024 işin bitim tarihi olarak kabul edilerek Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin 111'inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca bir önceki yılda yayımlanan (2023) son birim maliyet bedeli esas alınarak araştırma işlemi yapılacaktır.

- Yeterli bildirim olduğu ancak ödeme vadesi geçmiş borçlarının bulunduğu tespit edilirse söz konusu borç ödenmeden kısmi ilişiksizlik belgesi düzenlenmeyecektir.

Örnek 2: AEA İnşaat Ltd. Şti.ye ait özel bina inşaatı işine 01.07.2021 tarihinde başlanılmıştır. İnşaat toplam 4500 m², 3 blok, yapı sınıf ve grubu ise III-B'dir. İşveren, 19.11.2024 tarihli dilekçe ile inşaatın 1600 m² inşaat alanlı B bloğu için kısmi ilişiksizlik belgesi başvurusunda bulunması üzerine ilgili belediyeden alınan yazıda inşaatın tamamının bittiği belirtilmiştir.

- İşverenin kısmi ilişiksizlik belgesi başvuru tarihi olan 19.11.2024 itibarıyla inşaatın tamamının bittiği anlaşıldığından kısmi ilişiksizlik için araştırma işlemi yerine inşaatın tamamı için asgari işçilik araştırma işlemi yapılacaktır

Bilgilerinize Sunulur. Saygılarımızla

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız; konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir.